

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๒๐๖๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส25104 ๑๕๖
วันที่ : ๑๔130/๘๐
วันที่ : 21 ก.ย. ๘๐ เวลา : 15:39

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ที่ดิน
ในเขตปฏิรูปที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล)๒๗๘๐๖ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอความเห็น เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ พ.ศ. เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาแล้ว ไม่ขัดข้องในหลักการของร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ พ.ศ. เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้มีประสิทธิภาพและดำเนินการอื่นใดนอกเหนือจากที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์ด้านพลังงาน การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ หรือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ โดยในการพิจารณาให้คำนึงถึงยุทธศาสตร์ชาติ ประโยชน์แก่เกษตรกร และประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ และมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ขอแก้ไขข้อความ จาก “สิทธิในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม” หมายความว่า ที่ดินที่มีโฉนดที่ดิน เป็นหนังสือที่แสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน หรือที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ก.) สำหรับแสดงสิทธิครอบครองในที่ดิน และเป็นที่ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับการเกษตรกรรม เป็น “สิทธิในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม” หมายความว่า ที่ดินที่มีโฉนดที่ดินเป็นหนังสือที่แสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน หรือที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ก.) สำหรับแสดงสิทธิครอบครองในที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมาย และเป็นที่ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับการเกษตรกรรม

๒. ตามข้อความในข้อ ๑๔ ความว่า “ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจพิจารณา และมีมติให้เกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินรายที่ถึงแก่ความตายสิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน” กรณีนี้ควรมีการพิจารณาการตกทอดทางมรดกไปสู่ทายาทโดยธรรมด้วย เว้นแต่ไม่มีทายาทที่แท้จริงจะมีมติให้สิ้นสิทธิในที่ดินต่อไป

๓. เขตปฏิรูปที่ดินที่มีพื้นที่ป่าไม้ และมีสัตว์ป่าอาศัยอยู่ เช่น เลียงผา สัตว์ป่าสงวน ซึ่งอาศัยอยู่บนภูเขาหินปูนในเขตปฏิรูปที่ดินหลายแห่ง หากอนุญาตให้ทำกิจการที่เป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพสิ่งแวดล้อมอย่างถาวร เช่น กิจการเหมือง จะมีผลกระทบโดยตรงต่อสัตว์ป่า เป็นการทำลายที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า ดังนั้น การพิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ควรพิจารณาผลกระทบต่อสัตว์ป่า แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า และรักษาพื้นที่ป่าเหล่านี้ไว้ด้วย

๔. ตาม...

๔. ตามข้อ ๒๓ วรรคท้าย ความว่า “หากการเพิกถอนการยินยอมหรืออนุญาตอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะอย่างร้ายแรง คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจะมีมติให้ผู้ได้รับความยินยอมหรืออนุญาตชดใช้ค่าเสียหายจากเหตุนั้นเป็นเงินทดแทนให้แก่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยไม่เพิกถอนการยินยอมหรืออนุญาตดังกล่าวได้” ในกรณีที่มีเหตุตามกฎหมายที่จะเพิกถอนการยินยอมหรืออนุญาตรายใดและเป็นกรณีที่ผู้ได้รับการยินยอมหรืออนุญาตนั้นมิได้ปฏิบัติตามระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และ/หรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ควรกำหนดบทลงโทษอื่นใดนอกเหนือไปจากการชดใช้ค่าเสียหายด้วย เพื่อเป็นบทบังคับให้ผู้ได้รับการยินยอมหรืออนุญาตซึ่งจะไม่ถูกเพิกถอนการยินยอมหรืออนุญาตนั้น ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และ/หรือปฏิบัติตามหน้าที่หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ด้วย มิใช่เป็นการชดใช้ค่าเสียหายแต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งอาจเป็นช่องทางให้เกิดการเลือกปฏิบัติและเอื้อให้เกิดช่องทางในการละเมิดกฎหมายต่อไปได้

๕. ควรกำหนดมาตรการที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อให้ร่างกฎกระทรวงฯ มีความสมบูรณ์สอดคล้องกับเจตนารมณ์ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ดังนี้

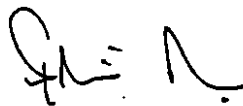
๕.๑ มาตรการป้องกันการกว้านซื้อที่ดินของเกษตรกรที่มีสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมอยู่เดิม โดยการกำหนดเพดานของจำนวนเนื้อที่ที่จะขอใช้ประโยชน์ในแต่ละกิจการให้ชัดเจน เป็นต้น

๕.๒ มาตรการเยียวยาเกษตรกรที่จะต้องย้ายออกจากที่ดินเดิมในเรื่องของการย้ายที่อยู่อาศัย/ที่ประกอบอาชีพเดิม ไปยังแหล่งที่อยู่ใหม่ให้มีความชัดเจน เหมาะสม และพิจารณาผลกระทบของการย้ายถิ่นที่อยู่ให้ครอบคลุมทุกด้าน และมาตรการติดตามผลของเกษตรกรซึ่งได้ย้ายไปยังแหล่งที่อยู่ใหม่ด้วยเพื่อป้องกันปัญหาการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าไม้ในการอยู่อาศัยหรือทำกินต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

สำนักผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา ทส.

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๗๘ ๘๖๔๔

